

Casus geopolitiek: *The game*

Verzekeringsmiddag 13 november

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Introductie

Weerbaar in een gure wereld

- Sector overstijgend rapport
- Geopolitieke kanalen en impact
- Geopolitieke risico's komende jaren
belangrijk aandachtspunt toezicht DNB

Project Geopolitieke Risico's

- Impact geopolitieke risico's op sector
- Gevoeligheden van verzekeraars
- Bewustwording binnen DNB & sector
- 2026 themaproject geopolitiek

Jaap Dansen

Projectleider Geopolitiek
Toezicht Verzekeraars

Maria Saleh

Geopolitiek Toezicht
Verzekeraars

Thomas Vos

Mede auteur van *Weerbaar in
een gure wereld*

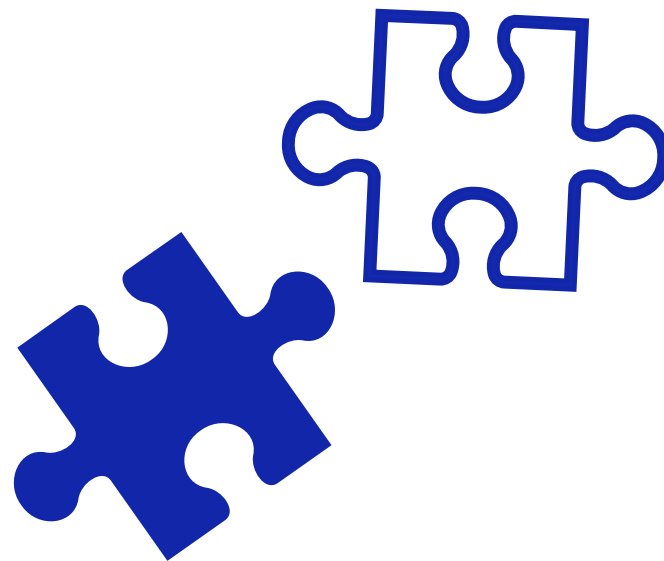

Lora Steen

Mede auteur van *Weerbaar in
een gure wereld*

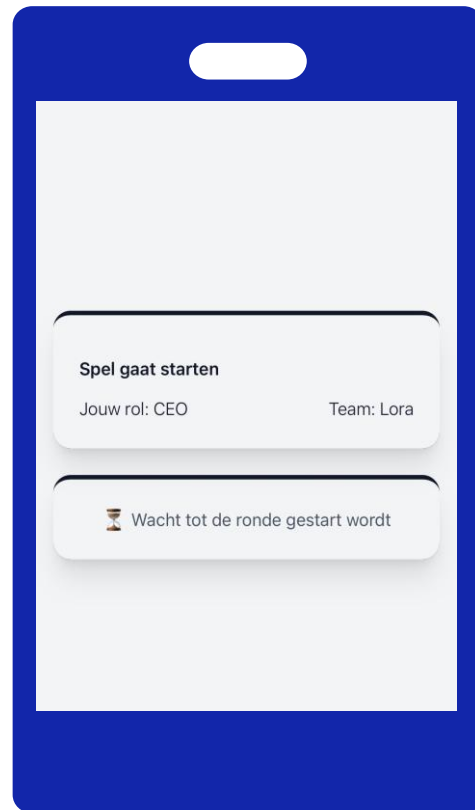
Ontwikkeling van de casus

- Op basis van scenario's
- Casus speciaal voor verzekeringsmiddag
- Binnen DNB ingezet voor awareness
- Doel game: Awareness creëren en samen nadenken over impact en acties

Casus Geopolitiek: The game

- Als tafel vorm je het directieteam van NovaVerzekeringen Groep.
- Iedere functie binnen het team kent eigen verantwoordelijkheden en invalshoeken.
- Scan de QR-code op tafel en log in met de functie die je hebt binnen het directieteam.

Spelregels

- **Vier vergaderrondes** van elk **5 minuten** waarin jullie als bestuur strategische keuzes maken voor Nova.
- Elke vergadering start met een korte geopolitieke update.
- Na overleg kiest de CEO één actie per vergaderronde. Jullie keuze heeft gevolgen voor:
 - De solvabiliteit, liquiditeit, winst, medewerkers tevredenheid en IT doestellingen
 - De informatie die je ontvangt
 - De handelingsmogelijkheden
- In ronde 3 worden de halfjaarcijfers gepubliceerd. Na ronde 4 de eindjaarcijfers.

The image shows a mobile application interface for a game. At the top, it says 'Ronde 1' (Round 1). Below that, it says 'Jouw rol: CEO' (Your role: CEO) and 'Team: Team 1'. The main part of the screen displays four options, each with a checkbox and a description:

- ☐ A. Risicoanalyse geopolitieke kwetsbaarheden buiten Europa
- ☐ B. (Trigger) ORSA passend bij geopolitieke werkelijkheid
- ☐ C. Verhogen IT weerbaarheid door verbeterde keuzes in huidige data en cloud diensten.
- ☐ D. Heralloceren marktrisico. Verlagen blootstelling Duitsland en uitbreiding naar Nederland en Azië.

At the bottom, there is a green button labeled 'Bevestig keuze' (Confirm choice).

Profiel NovaVerzekeringen Groep

- Middelgrote Nederlandse verzekeringsgroep
- Schade- en levensverzekeringen
- Recent succesvol toegetreten tot de markt voor cyberverzekeringen
- Marktrisico: West-Europa, Noord-Amerika en opkomende markten

Kerngegevens en doelstellingen

Indicator	Start	Doelstelling
Solvabiliteit (SII)	155%	> 165%
Liquiditeit	€95 miljoen	> €10 miljoen
Verwachte winst	€9 miljoen	> €10 miljoen
Percentage tevredenheid medewerkers	85%	> 90%
IT & operationele weerbaarheid	80%	> 85%

Start game

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Nova
Verzekeringen

Ronde 1: AfD aan de Macht?

Reguliere directievergadering

- AfD aan de macht
- Financiële markten verrast
- NovaVerzekeringen: verliezen Europese aandelen en waardedaling Duitse staatsobligaties

Welke actie gaat u nemen als directie?

Resterende tijd agendapunt geopolitiek

5 min

4 min

3 min

2 min

1 min

Ronde 2: EU crisis

Reguliere directievergadering - 1 maand later

- Europese besluitvorming geblokkeerd
- Verliezen op Europese obligaties lopen op
- IT-kwetsbaarheden bij Europese instellingen

Welke actie gaat u nemen als directie?

Resterende tijd agendapunt geopolitiek

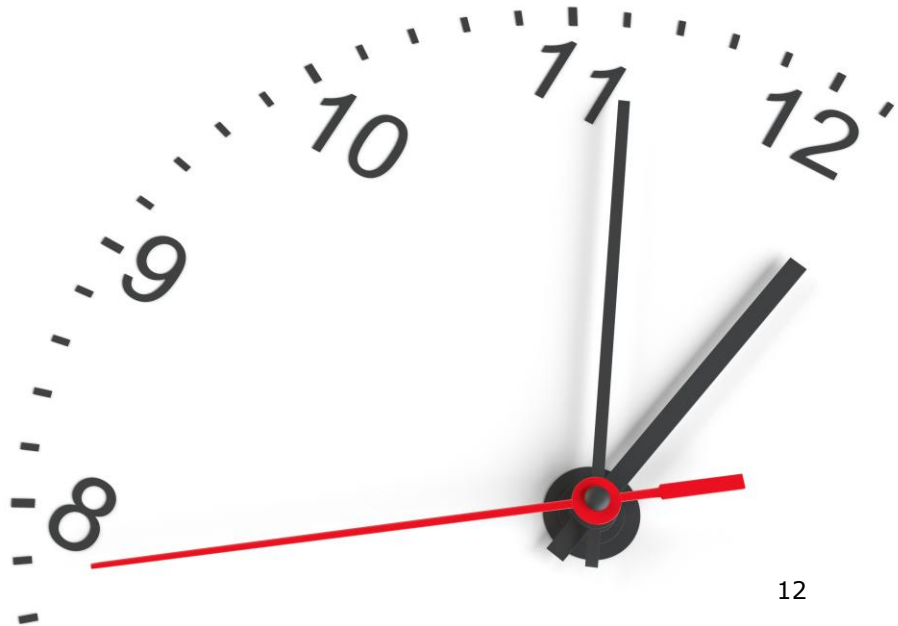
5 min

4 min

3 min

2 min

1 min

Ronde 3: Spanningen in Azië en IT-verstoringen

2 weken later ad hoc extra bestuursvergadering i.v.m. IT-incidenten

- IT-incidenten bij NovaVerzekeringen
- Spanningen tussen China en Taiwan
- DNB roept op tot versterking digitale weerbaarheid

Welke actie gaat u nemen als directie?

Resterende tijd agendapunt geopolitiek

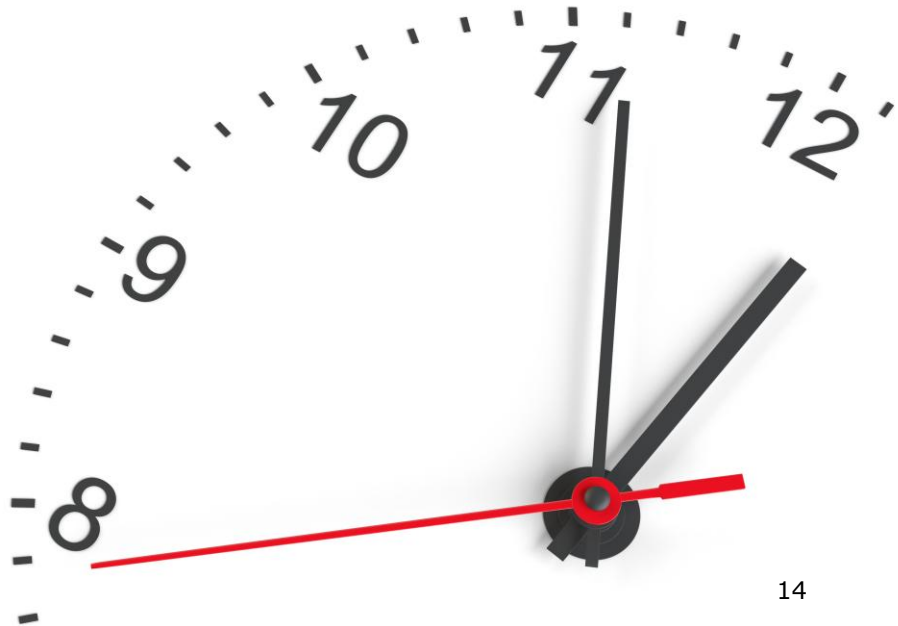
5 min

4 min

3 min

2 min

1 min

Ronde 4: Crisis in Azië, Chaos in Europa

2 weken later, directievergadering

- Escalatie tussen China en Taiwan
- IT-systemen Europese kerninfrastructuur vallen uit
- NovaVerzekeringen geen toegang tot stukken bij financiële dienstverlener

Welke actie gaat u nemen als directie?

Resterende tijd agendapunt geopolitiek

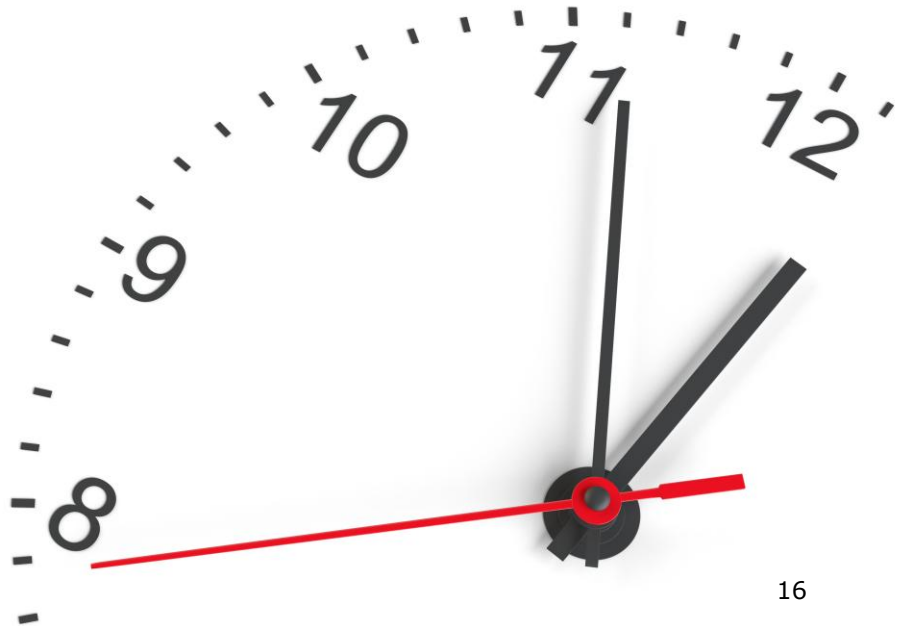
5 min

4 min

3 min

2 min

1 min

Einde spel

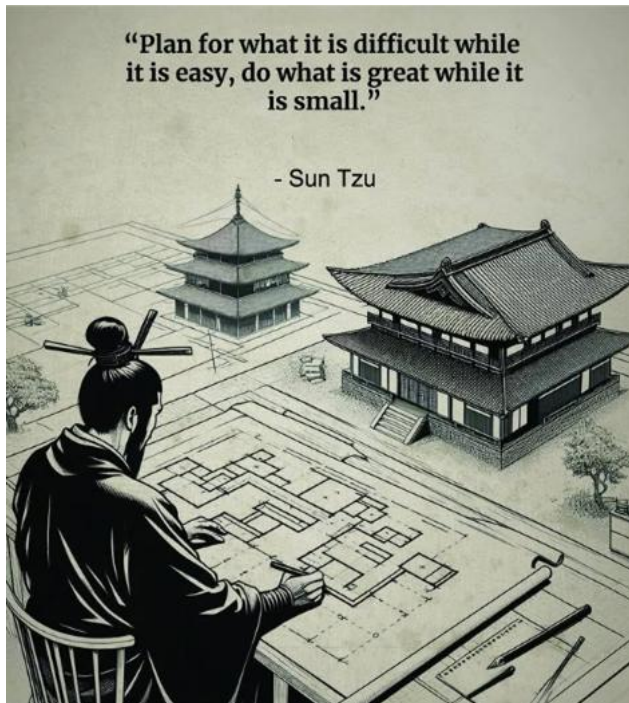
- Of NovaVerzekeringen nog overeind staat is afhankelijk van de door jullie gemaakt keuzes.
- De wereld waarin Nova opereert is veranderd op verschillende niveaus

Hoe je had kunnen winnen

1. Zorg dat je tijdig voorbereid bent op scenario's met grote impact
2. Breng eerst je eigen kwetsbaarheden in kaart.
3. Reageer direct op acute dreigingen
4. Houdt proactief rekening met verwevenheid en tail risks

Wat verwacht DNB

Dat de sector zich tijdig voorbereid en rekening houdt met geopolitieke ontwikkelingen en schokken

- Inzicht
- Actie
- Weerbaarheid

Vervolgstappen DNB

Toezicht verzekeraars Thema 2026 Geopolitiek

- Inzicht vergroten in risico's en incorporatie geopolitiek in toezicht
- Inventarisatie mogelijkheden ter verhoging weerbaarheid
- Ronde tafel

Bank-brede project Geopolitieke Fragmentatie

- DNB-breed voorbereiden op geopolitieke incidenten en ontwikkelingen

Tot slot

Publicaties DNB geopolitiek

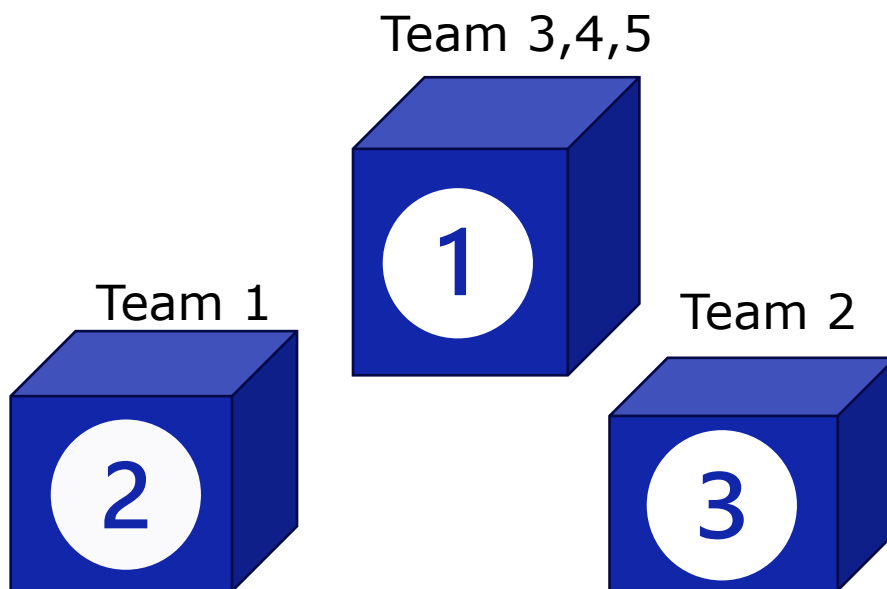
- *Weerbaar in een gure wereld.* DNB
- *Digitale afhankelijkheid in de financiële sector.* DNB

Andere bekende bronnen:

- *EIOPA Financial Stability Report June 2025.* EIOPA
- *Dreigingsbeeld Statelijke Actoren (DBSA) 2025* NCTV
- *The Impact of Geopolitical Risks on the Resilience of Banks.* Okt 2025 SSM and EBA
- Inlichtingendiensten en experts o.a. MIVD, MI5, CISA, Clingendael, ISW

Aanvullende lees tips?

Uitslag game: top 3 directie teams

Casus geopolitiek: *The game*

Dank voor jullie aandacht.

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM